

első láncszeme fölösleges, a második pedig szélesebb körben érvényes, mint amelyre az indokolás szorítani akarja.

Dr. Balla Ignác.

A jogképességi szabály közjogi jellege. A felperes keresetet indított . . . kereskedők alkalmi egyesülete alperes ellen. Az alperes egyebek között az alkalmi egyesülés perképességének hiányára alapítottan pergátló kifogást emelt. A pergátló kifogást elvető alsó bírói határozatokat a kir. Kuria P. IV. 7859/1928. számú ítélettel helybenhagyta. A Kuria úgy látta, hogy az alperes noha magát alkalmi egyesülésnek nevezi, „szervezeténél és céljánál fogva a 62. §-ban tárgyalt alkalmi egyesülés fogalmi körét meghaladó és a kereskedelmi törvényben szabályozást nem találó be nem jegyzett kereskedelmi jellegű társaságnak minősül“, és ez alapon az alperesi perképesség hiányát megállapíthatónak nem találta. Ezen a valójában döntő szemponton kívül a Kuria még egy érvet hoz fel, amely azonban már erősen kifogásolható. Nevezetesen arra utal a Kuria, hogy az alkalmi egyesülés saját felperessége alatt a felperes ellen keresetet indított és így mint perképességgel bíró jogi személy járt el, az alperes jóhiszeműen nem támaszthat a felperes ellen a saját perképességének hiányára alapított pergátló kifogást.

A contra proprium factum érv a magánjog területén csak a szerződési szabadság zónáján belül érvényesíthető. Oly jogkérdések tekintetében, amelyek a felek rendelkezése alól ki vannak véve, a felek ténykedéseitől függetlenül a cogens erejű jogszabályok szerint bírálандók el. A hiányzó jogképességet a felek önmaguknak nem adományozhatják és a forgalmi jóhiszeműség követelményei sem teszik alkalmazhatóvá quasi megtorlás-szerűen a jogképesség megállapítását, ha a tárgyi tényállás szerint a jogképesség nincs meg. A határozat érdemi helyességét ez az ellenvetés nem érinti ugyan, de még kiegészítő érvnek is helytelen a Kurianak a fél tényére, illetve a jóhiszeműsége való utalása oly területen, ahol a szabály cogens jellege miatt ennek helye nincs.

B. S.

Jó erkölcsökbe ütköző szerződés. Felperes mérnök az alperes m. kir. kincstár számára a vámőrségi laktanya utépítését vállalta. A felperes az előirányoztnál sokkal nagyobb mennyiségű homokot szállított és a többletet a laktanya udvarának feltöltésére fordította. A többletanyagért és munkáért perelte a mérnök a kincstárt. Alperes kincstár arra hivatkozott, hogy a többletmunkát